

Predikan i Västerorts kyrkan 10/6 2018 *Kallelisen till Guds rike*

Evangeliet enligt Lukas kapitel 14, vers 15 - 24

En av gästerna vid måltiden sade till Jesus: "Salig den som får vara med om måltiden i Guds rike." Jesus svarade: "En man skulle ha en fest och bjöd många gäster. När festen skulle börja skickade han sin tjänare att säga till de inbjudna: 'Välkomna, allt är färdigt.' Men alla hade de någon ursäkt att komma med. En lät hälsa: 'Jag har köpt en åker och är tvungen att gå och se på den, förlåt att jag inte kan komma.' En annan sade: 'Jag har köpt fem par oxar och måste ut och se vad de går för, förlåt att jag inte kan komma.' En tredje sade: 'Jag har just gift mig, så jag kan inte komma.' När tjänaren kom tillbaka och berättade detta greps hans herre av vrede och sade: 'Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit alla fattiga och krymplingar och blinda och lytta.' Och tjänaren sade: 'Herre, jag har gjort som du befälde, men ännu finns det plats.' Då sade mannen till sin tjänare: 'Gå ut på vägarna och stigarna och se till att folk kommer hit, så att mitt hus blir fullt. Jag säger er att ingen av alla dem som först blev bjudna skall få vara med på min fest.'

När jag läste till pastor på Svenska Missionsförbundets pastorsutbildning vid Teologiska Seminariet Lidingö i början av 1980-talet så skulle vi ha en grupptenta kring Matteusevangeliet. Vi var 5 studenter och vår lärare Sune Johansson. Vi hade 45 minuter framför oss och jag var som vanligt ganska dåligt förberedd. Jag tänkte att det måste gå att korta ner vår gemensamma tid och därmed komma lindrigare undan, så precis när Sune skulle börja grilla oss tog jag till orda och sa:

-Eftersom vi går på en kristen skola i syfte att bli pastorer så är det ju rimligt att vi börjar med en liten andakt.

Sune tittade mycket misstänksamt på mig men sa inget omedelbart, så jag fortsatte... *Jag tänkte att vi skulle läsa en bibelvers ur just Matteusevangeliet men eftersom vi lärt oss här på skolan att vi inte ska rycka ut en bibelvers ur sitt sammanhang så väljer jag att läsa hela Matteusevangeliet.* Och innan Sune hann avbryta så började jag...

-Släkttavla för Jesus Kristus, son av David, som var son av Abraham. Abraham var far till Isak, Isak till Jakob, Jakob till Juda och hans bröder, Juda till Peres och Serach, vilkas mor var Tamar, Peres till Hesron, Hesron till Ram, Ram till Amminadav, Amminadav till Nachshon, Nachshon till Salma, Salma till Boas... och ganska precis där vid Boas hade Sune fått nog och bröt bryskt av min "andakt" och jag tittade på klockan och insåg att vi hade gjort av med nästan fem minuter av vår utmätta och gemensamma tid. Mission accomplished.

Detta är givetvis berättelsen om en riktigt dålig student men grunden för mitt tilltag var faktiskt något vi hade lärt oss. Något som många gånger är viktigt och alltför ofta är bortglömt. Det är alltid bra att sätta in en text, en vers eller ett stycke, i sitt sammanhang. Inför en predikan handlar det om att sätta in texten i många sammanhang, där kontexten i bibelberättelsen är den första. Sen handlar det om historien, samtiden, livet nära och långt borta. Sammanhangen, kontexterna, mejslar ut det väsentliga och angelägna.

Vi har lyssnat till en berättelse ur den senare delen av Lukasevangeliets 14:e kapitel. När vi lyssnade började den med orden *En av gästerna vid måltiden sade till Jesus...*

men om vi hade läst direkt ur bibeln och inte ur psalmboken så hade vi läst *En av gästerna som hörde detta, sade till honom.*

Och då väcks min nyfikenhet lite grann. Vad var *detta* som gästen hade hört? Det finns alltid ett före och ett efter. *Detta...* fick mig att läsa hela det 14:e kapitlet om och om igen.

Vi kan väl ta oss tid att göra det tillsammans, på temat; en hel berättelse är oftast bättre än en halv. Kapitel 14: *En sabbat var han bjuden på måltid hos en farisé som var med i rådet, och man iakttog honom noga. Då stod det framför honom en man som led av vatten i kroppen. Jesus vände sig till de laglärdade och fariséerna och sade: "Är det tillåtet att bota sjuka på sabbaten eller inte?" Men de teg. Då rörde han vid mannen och gjorde honom frisk och lät honom sedan gå. Och han sade till dem: "Om någon av er har en son eller en oxe som faller ner i en brunn, drar han då inte genast upp dem, även om det är sabbat?" Det kunde de inte svara på.*

När han märkte hur gästerna försökte få de främsta platserna vid bordet gav han dem en liknelse: "När du är bjuden på bröllop, slå dig då inte ner överst vid bordet. Kanske någon av de andra gästerna är mer ansedd än du och värden kommer och säger: Ge honom din plats. Då får du skämmas när du måste flytta dig längst ner. Nej, när du är bjuden, gå då genast och ta den nedersta platsen, så att värden säger till dig när han kommer: Käre vän, flytta dig längre upp. Då blir du hedrad inför alla dina medgäster. Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd. "Till sin värd sade han: "När du bjuder på middag eller någon annan måltid, bjud då inte dina vänner eller bröder eller

släktingar eller rika grannar, så att de bjuder tillbaka och det blir din belöning. Nej, när du skall ha en fest, så bjud fattiga och krymplingar, lytta och blindas. Salig är du då, eftersom de inte kan ge dig någon belöning; belöningen får du vid de rättfärdigas uppståndelse."

En av gästerna, som hörde detta, sade till honom: "Salig den som får vara med om måltiden i Guds rike... Och därefter kommer berättelsen vi lyssnade till alldeles nyss, den om vilka som blev bjudna till festen, vilka som kom osv.

Det måste ha varit många olika känslor i rummet när en av gästerna tog till orda. Den där tystnaden som de laglärdade och fariséerna stod för rymde säkert mycket kvävd vrede och ilska och samtidigt drabbades de säkert av en viss självinsikt. Det är klart att en ska hjälpa någon som hamnat i nöd alla dar i veckan.

Och sedan passningen till de besuttna, de högfärdiga. De som var vana att sitta längst fram vid de finaste platserna. De som tyckte de var värda det, de som tyckte de hade gjort rätt för lite särbehandling. Vad tänkte de? De var troligen ganska många på den där tillställningen hemma hos en medlem av stora rådet och tillika politiskt aktiv. En som möjligen var med om att fatta beslut om de fattiga, krymplingarna, de lytta och blindas. Beslut som gav denna redan utsatta samhällsgrupp ännu mer begränsningar. Begränsningar att leva ett fullvärdigt liv.

Jesus har en osedvanlig och oafterhärmlig förmåga att slå åt många håll samtidigt men aldrig nedåt, aldrig. Och jag tror att det är där poängen ligger. Vi kan reagera och tycka att en del av det Jesus säger blir orättvist, inte minst där

dagens evangelieberättelse slutar: *Jag säger er att ingen av alla dem som först blev bjudna skall få vara med på min fest.*

Det är ju ganska ogint och det rimmar inte med det övergripande budskapet Jesus ger... men det sätter fingret på perspektivet. Först och främst de fattiga, krymplingarna, de blinda och de lytta.

De flesta av oss tillhör den där gruppen som i dagens berättelse hamnar utanför fokus, eller om vi så vill; mitt i. Vi har det lite för bra. Inte alla av oss men de flesta av oss.

De flesta av oss har lite för mycket kring oss, vi har skaffat en ny sommarstuga och behöver vara där, vi har köpt en ny bil och måste ut och se vad den går för, vi har barnen, deras respektive och barnbarnen. Och allt detta är ju fantastiskt och inget vi ska skämmas för men kanske, kanske behöver vi då och då bli påmindra om att allt det där självklara goda är långt ifrån självklart hos en stor del av befolkningen.

Och det är hela befolkningen, hela mänskligheten, budskapet gäller och då visar Jesus gång efter gång att perspektivet alltid är underifrån, subversivt...

Det finns inga skäl att läsa evangelieberättelserna så att de ska vara konsekventa, enhetlighet må vara tilltalande men det har sällan med verkligheten att göra. I berättelserna om Jesus kan vi aldrig läsa in färdiga beteenden och åsikter som vi sedan slaviskt kan applicera på våra liv. Nej det handlar om att läsa av varje situation, att sätta in varje liv och öde i sitt sammanhang, att söka den större berättelsen, förståelsen och

utifrån den likt Jesus slå åt många olika håll men aldrig nedåt, aldrig.

Om vi ständigt måste vara politiskt korrekta riskerar vi att gå maktens ärenden mer än krymplingarnas. Om vi tror vi vet hur det är och inte vågar lita på ingivelse och fingertoppskänsla missar vi många möjligheter att göra gott frö de som mest av allt behöver det.

Jag har en kusin i Göteborg. Han är fysioterapeut till professionen och en aktiv medlem i Johannebergs Equmeniakyrka där han oftast medverkar med sång och musik men just idag predikar han eller som han skrev på sin facebookside *På söndag kl. 11 får jag chansen att lägga ut texten: "På jakt efter en gemensam livsmening. Och med oväntade huvudpersoner i täten". Välkomna. Skrev han.*

Vi förde ett litet resonemang via Messenger och han skrev: *Jag ersätter alltså "Guds rike" med "Vår gemensamma livsmening".*

Och jag tycker att det finns något oerhört tilltalande i att hitta nya beskrivningar av gamla och många gånger förlegade begrepp. Guds rike är ett stort begrepp i evangelierna, vackert, innehållsrikt men också helt obegripligt för de flesta. Och som ett uttryck att kasta ut sig här och där och nu och då är det många gånger i sin obegriplighet distanserande och förstärker gränser av utanför och innanför. Och att då ge ett nytt uttryck kan vara befriande.

Guds rike; Vår gemensamma livsmening! Det är vackert!

Det är i gemenskap med andra våra liv får mening.
Den meningen växer då vi inte sätter gränser för vilka andra
är, den livsmeningen växer då gemenskapen inbegriper alla.
Och det är ofta bland de vi minst förväntar oss något från som
vi får ny och annan näring till vår gemensamma livsmening.

Gud är mitt ibland oss, som den utsträckta handen, som
vinden som smeker kinden, som blommorna på marken och
fåglarna i träden, som en som tar sig tid och lyssnar, som den
starka upplevelsen av konst och musik, som så många saker
och därutöver på sätt vi aldrig kan finna ord för... och därför
kan vi med frimodighet och tillförsikt, utan att vare sig kunna
eller behöva förklara, sjunga:

*Jesus från Nasaret går här fram än som i gången tid, löser ur
vanmakt, ur synd och skam, ger oss sin kraft och frid:
himmelriket är nära.*

Amen

Vi sjunger Psalm 39